

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn wykończalniczych wytwarzających włókna (815401)

**Operatorzy maszyn wykończalniczych
wytwarzających włókna**

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn wykończalniczych wytrobów włókienniczych (815401)

Operatorzy maszyn wykończalniczych wytrobów włókienniczych

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych (815401)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [877]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	10
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych 815401

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator agregatu uszlachetniającego wyroby włókiennicze.
- Operator ciągu wykończalniczego.
- Operator magła w przemyśle włókienniczym.
- Operator maszyn apreterskich.
- Operator maszyn do barwienia.
- Operator maszyn drukujących wyroby włókiennicze.
- Operator mechanicznej obróbki włókien sztucznych.
- Operator urządzeń do merceryzowania wyrobów włókienniczych.
- Operator urządzeń do parowania wyrobów włókienniczych.
- Operator urządzeń do stabilizowania wyrobów dziewiarskich.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8154 Bleaching, dyeing and fabric cleaning machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Elżbieta Budzewska-Nosowska – Instytut Wzornictwa Przemysłowego, Zakład Wzornictwa Ubioru do Pracy, Milanówek.
- Klaudia Gumieniak – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Ewa Jachura – Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W.S. Reymonta, Częstochowa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Zdzisław Czajka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Maciej Gruza – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Urszula Jeruszka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Barbara Sajkiewicz – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Maria Kaczmarek – Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM”, Katowice.
- Iwona Radzioch – Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego, Częstochowa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Barbara Bogacka-Galon – Branżowa Szkoła I stopnia nr 33, Kraków.
- Marek Cichawa – Stowarzyszenie Włókienników Polskich, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych obsługuje i nadzoruje maszyny do bielenia³, barwienia², stabilizowania²⁵ i innej obróbki wyrobów włókienniczych w celu ich uszlachetnienia oraz nadania pożądanych właściwości.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych zajmuje się obróbką wykończalniczą surowców oraz wyrobów włókienniczych. Operator obsługuje, nadzoruje i konserwuje maszyny do barwienia, bielenia, suszenia, nakładania apretury¹, stabilizowania i maglowania¹⁵ materiałów, przędzy, nici i wyrobów włókienniczych. Zakres obowiązków w tym zawodzie różni się w zależności od zakładu pracy i stosowanych w nim technologii. Niejednokrotnie może obejmować nadzór i obsługę wielu maszyn, a czasami ograniczać się tylko do jednej konkretnej maszyny związanej z pojedynczą operacją w całym procesie produkcyjnym.

W trakcie produkcji operator odpowiedzialny jest za ustawianie maszyn polegające na wprowadzeniu do urządzeń sterowniczych nadzorujących proces technologiczny parametrów produkcji (na przykład ustawienie parametrów wyrobu), a także przygotowanie surowca, kontrolowanie procesu produkcji oraz w końcowej fazie rozpoznawanie i likwidowanie błędów. Po zakończonym procesie wykończania wyrobu operator ocenia jakość ich wykonania pod kątem spełniania norm jakościowych i zgodności z projektami zawartymi w instrukcjach technologicznych¹².

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** wykonuje pracę polegającą m.in. na:

- przygotowywaniu stanowiska pracy zgodnie z dyspozycjami produkcyjnymi,
- zachowaniu zasad technologicznych i przestrzeganiu norm jakościowych,
- obsłudze maszyn do oklejania, parowania, prania, płukania, bielenia, barwienia, merceryzowania¹⁷, karbonizowania¹⁴, spilśniania²⁴, stabilizowania oraz suszenia płaskich wyrobów włókienniczych,
- obsłudze maszyn do strzyżenia, drapania⁶, opalania¹⁸, gładzenia¹¹ płaskich wyrobów włókienniczych,

- obsłudze maszyn do warzenia²⁷, obgotowywania, bielienia, dekatyzowania⁵, merceryzowania, prania, płukania oraz suszenia włókien i przędzy,
- obsłudze maszyn do barwienia luźnych włókien, przędzy, nici i jedwabiu,
- obsłudze maszyn do stabilizowania i barwienia dopasowanych wyrobów dziewiarskich⁹ i pończosznicych,
- obsłudze drukarek do drukowania⁸ płaskich wyrobów włókienniczych,
- obsłudze przeładek tkanin i dzianin²²,
- nadzorowaniu przebiegu procesu technologicznego, obserwowaniu wskazań urządzeń sterowniczych i kontrolnych,
- czyszczeniu obsługiwanych maszyn oraz wykonywaniu prostych czynności konserwacyjnych,
- dbaniu o własne bezpieczeństwo pracy i członków zespołu poprzez przestrzeganie przepisów oraz instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska a także ochrony przeciwpożarowej.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **operatora maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** jest zakład produkcyjny. Praca w tym zawodzie jest ściśle regulowana przez instrukcje dotyczące wykonywania poszczególnych czynności, związanych z kolejnymi etapami procesu technologicznego.

Operator samodzielnie wykonuje rutynowe, powtarzające się czynności, w wyniku czego jest to praca monotonna i wymagająca wysiłku fizycznego. Współpraca z innymi pracownikami ograniczona jest do niezbędnych kontaktów służbowych wynikających z danego etapu produkcyjnego.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- draparki, postrzygarki²⁰, szmerglarki²⁶ do wszelkiego rodzaju dzianin i tkanin oraz dywanów,
- maszyny do szrotkowania, zamszowania²⁹, polerowania i nabłyszczania tkanin, urządzenia do szlifowania i ostrzenia wałków draparskich i do postrzygarek,
- suszarki barwionych włókien (na cewkach, luzem, na zwojach, w motkach, pasmach),
- suszarki jedno- i wielopoziomowe dla dzianin w rękawie i w rozcięciu,
- drukarki rotacyjne⁷,
- drukarki cyfrowe do druku tkanin i dzianin atramentami pigmentowymi,
- maszyny do grawerowania laserowego, woskowego i atramentowego szablonów rotacyjnych i płaskich,
- maszyny do wykończania i stabilizacji tkanin wełnianych, poliestrowych i innych,
- maszyny do wykończania tkanin i dzianin,
- przeładek i nawijarki do dzianin i tkanin z możliwością pakowania w folię,
- fulardy¹⁰,
- kalandry¹³ do laminowania.

Organizacja pracy

Organizacja czasu pracy **operatora maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** zależy od miejsca zatrudnienia. W zależności od rozwiązań organizacyjnych przyjętych w danym zakładzie pracy, operator może pracować w systemie zmianowym, także w nocy i święta lub wykonywać pracę tylko w dzień przez 8 godzin.

W zależności od etapu produkcyjnego oraz stosowanych procesów technologicznych operator obsługuje urządzenia samodzielnie lub w zespole. Praca operatora maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych jest najczęściej nadzorowana przez brygadzystę, mistrza lub kierownika produkcji, a w małych firmach bezpośrednio przez kierownika zakładu. Operator wykonuje stałe czynności, jednak ze względu na zmienność asortymentu musi stosować różne parametry procesu technologicznego¹⁹.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych z uwagi na wykorzystywane narzędzia, maszyny i urządzenia jest narażony na kontakt z czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi dla zdrowia i życia pracowników, takimi jak:

- hałas generowany z wentylatorów oraz maszyn i urządzeń znajdujących się w hali produkcyjnej,
- substancje chemiczne (składniki poszczególnych surowców włókienniczych, barwników i klejów),
- pyły i dymy związków chemicznych,
- pracujące maszyny i urządzenia.

Wśród możliwych skutków dla zdrowia związanych z wykonywaniem zawodu operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych znajdują się:

- zatrucia ostre i przewlekłe,
- poparzenia chemiczne,
- choroby układu oddechowego,
- choroby skóry,
- ostre reakcje alergiczne,
- choroby stawów.

W związku z ryzykiem wystąpienia wymienionych zagrożeń szczególnie ważne jest planowanie i organizowanie procesów technologicznych zgodnie z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,

- rozróżnianie barw,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do współdziałania,
- gotowość podporządkowania się,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych,
- samodzielność,
- samokontrola,
- systematyczność,
- rzetelność,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do pracy w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowe funkcjonowanie podstawowych układów: krążenia, oddechowego, nerwowego, mięśniowego, kostno-stawowego, dobry wzrok i słuch, sprawność rąk i palców oraz zmysłu dotyku. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac lekko/średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Wyklucza się zatrudnianie w tym zawodzie osób z wadami kręgosłupa, neurologicznymi schorzeniami kończyn górnych i dolnych oraz z wadami wzroku niedającymi się skorygować przy pomocy szkielek optycznych.

W związku z występującymi zagrożeniami przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych są także: choroby płuc i serca, nadciśnienie tętnicze, nerwice, alergie, nadmierna otyłość, cukrzyca, zaburzenia równowagi, żylaki, reumatyzm oraz niektóre choroby układu trawiennego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodzie pokrewnym operator maszyn w przemyśle włókienniczym lub ukończenie kursu kwalifikacyjnego w zakresie kwalifikacji AU.07 Wytwarzanie i wykończanie wyrobów włókienniczych, przewidzianej dla zawodu operator maszyn w przemyśle włókienniczym.

Pracę w zawodzie operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie w trakcie wykonywania pracy.

W zawodzie mogą pracować także osoby z wykształceniem średnim technicznym, posiadające kwalifikacje w zawodzie technik włókiennik.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** nie są wymagane tytuły zawodowe, kwalifikacje czy uprawnienia zawodowe. Jednak pracodawcy najchętniej zatrudniają osoby legitymujące się:

- dyplomem potwierdzającym kwalifikację AU.07 Wytwarzanie i wykończanie wyrobów włókienniczych, wyodrębnioną w zawodzie pokrewnym operator maszyn w przemyśle włókienniczym, uzyskanym po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- posiadaniem udokumentowanego doświadczenia zawodowego w przemyśle włókienniczym, potwierdzającego umiejętności praktyczne w zakresie obsługi maszyn i narzędzi do wykończania wyrobów włókienniczych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzenie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych może:

- w miarę nabywania doświadczenia, umiejętności i wiedzy awansować na wyższe stanowiska w hierarchii przedsiębiorstwa: od pracownika niewykwalifikowanego, pomocnika operatora maszyny i brygadzystę do kierownika liniowego,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach organizowanych w przedsiębiorstwie przez stowarzyszenia i inne organizacje branżowe, przez producentów maszyn i wyrobów włókienniczych lub w wyspecjalizowanych ośrodkach szkoleniowych,
- posiadając wykształcenie średnie i zdany egzamin maturalny, dalej kształcić się na studiach wyższych lub podyplomowych na kierunkach związanych z włókiennictwem²⁸, przemysłem mody i wzornictwem.

Dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia w zawodzie operator maszyn w przemyśle włókienniczym istnieje możliwość rozwoju zawodowego w ramach kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz w technikum w zawodzie pokrewnym technik włókiennik, z wyodrębnioną kwalifikacją AU.44 Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych.

Osoby dorosłe mają możliwość kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych oraz AU.44 Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

W chwili obecnej (2018 r.) w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** nie ma możliwości bezpośredniego potwierdzania kompetencji w edukacji formalnej i pozaformalnej.

Możliwe jest potwierdzenie kompetencji przydatnych dla tego zawodu przystępując do egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną, potwierdzającego kwalifikację AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych, właściwą dla zawodu pokrewnego operator maszyn w przemyśle włókienniczym.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik włókiennik ⁵	311932
Dziwiarz	731802
Przędzacz	731805
Rękodzielnik wyrobów włókienniczych ⁵	731808
Tkacz	731809
Operator maszyn do przygotowywania włókien	815101
Operator maszyn przędzalniczych	815102
Operator przewijarek i skręcarek nitek	815103
Operator maszyn dziewiarskich	815201
Operator maszyn przygotowawczych do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych	815202
Operator maszyn tkackich	815203
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym ⁵	815204

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie maszyn wykończalniczych do zadań produkcyjnych.
- Z2 Wykonywanie operacji technologicznych na maszynach wykończalniczych wyrobów włókienniczych.
- Z3 Nadzorowanie przebiegu procesu technologicznego.
- Z4 Ocenianie poprawności i estetyki wykonanych wyrobów włókienniczych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i nadzorowanie maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie maszyn wykończalniczych do zadań produkcyjnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Schematy budowy maszyn wykończalniczych; • Zasady eksploatacji maszyn wykończalniczych; • Środki chemiczne stosowane w procesach wykończania wyrobów włókienniczych; • Karty operacji dla poszczególnych etapów produkcji; • Przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska naturalnego na zajmowanym stanowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdzać stan techniczny maszyn wykończalniczych; • Czyścić obsługiwane maszyny oraz wykonywać proste czynności konserwacyjne i naprawy; • Przygotowywać środki chemiczne stosowane w procesach wykończania wyrobów włókienniczych; • Obsługiwać i przygotowywać maszyny do kolejnych etapów produkcji w oparciu o kartę operacji; • Stosować zasady oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska na swoim stanowisku pracy.

Z2 Wykonywanie operacji technologicznych na maszynach wykończalniczych wyrobów włókienniczych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Technologie dziewiarskie; • Technologie farbowania; • Technologie nanoszenia nadruków na wyroby włókiennicze; • Klasyfikację maszyn wykończalniczych ze względu na przeznaczenie; • Rodzaje maszyn wykończalniczych; • Programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań; • Informacje zawarte na panelu obsługi maszyny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystać z maszynowych technologii dziewiarskich; • Stosować odpowiednie technologie farbowania; • Obsługiwać urządzenia do nanoszenia nadruków na wyroby włókiennicze; • Dobierać (samodzielnie lub z pomocą przełożonego) maszyny wykończalnicze do rodzaju operacji i <u>materiału włókienniczego</u>¹⁶; • Wykonywać operacje na maszynach wykończalniczych wyrobów włókienniczych zgodnie z ich przeznaczeniem i parametrami technicznymi; • Korzystać z oprogramowania komputerowego wspomagającego wykonywanie zadań; • Rozróżniać oznaczenia, a także odczytywać komunikaty błędów na panelu obsługi maszyny wykończalniczej.

Z3 Nadzorowanie przebiegu procesu technologicznego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Procesy wykończalnicze</u>²¹ związane z produkcją wyrobów włókienniczych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulować parametry procesów wykończalniczych;

<ul style="list-style-type: none"> • Rodzaje elementów wyrobu włókienniczego; • Sposoby wykończania różnych wyrobów włókienniczych; • Kolejność przepływu produkcji; • <u>Chemiczną obróbkę materiałów włókienniczych</u>⁴. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikować elementy wyrobów włókienniczych; • Dobierać i stosować odpowiedni sposób wykończenia różnych wyrobów włókienniczych; • Rozpoznawać i korygować nieprawidłowości występujące w procesie wykończania wyrobów włókienniczych; • Stosować chemiczną obróbkę materiałów włókienniczych.
--	---

Z4 Ocenianie poprawności i estetyki wykonanych wyrobów włókienniczych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady oceny jakości wykonanej pracy; • Budowę wyrobu włókienniczego i jego elementów; • Charakterystykę i właściwości wyrobów włókienniczych; • Dokumentację technologiczną wyrobu włókienniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniać jakość i estetykę wykonanych wyrobów włókienniczych; • Weryfikować budowę wyrobu włókienniczego i jego elementów; • Stosować słownictwo dotyczące charakterystyki i właściwości wyrobów włókienniczych; • Korzystać z dokumentacji technologicznej poszczególnych wyrobów włókienniczych.

3.3. Kompetencje społeczne

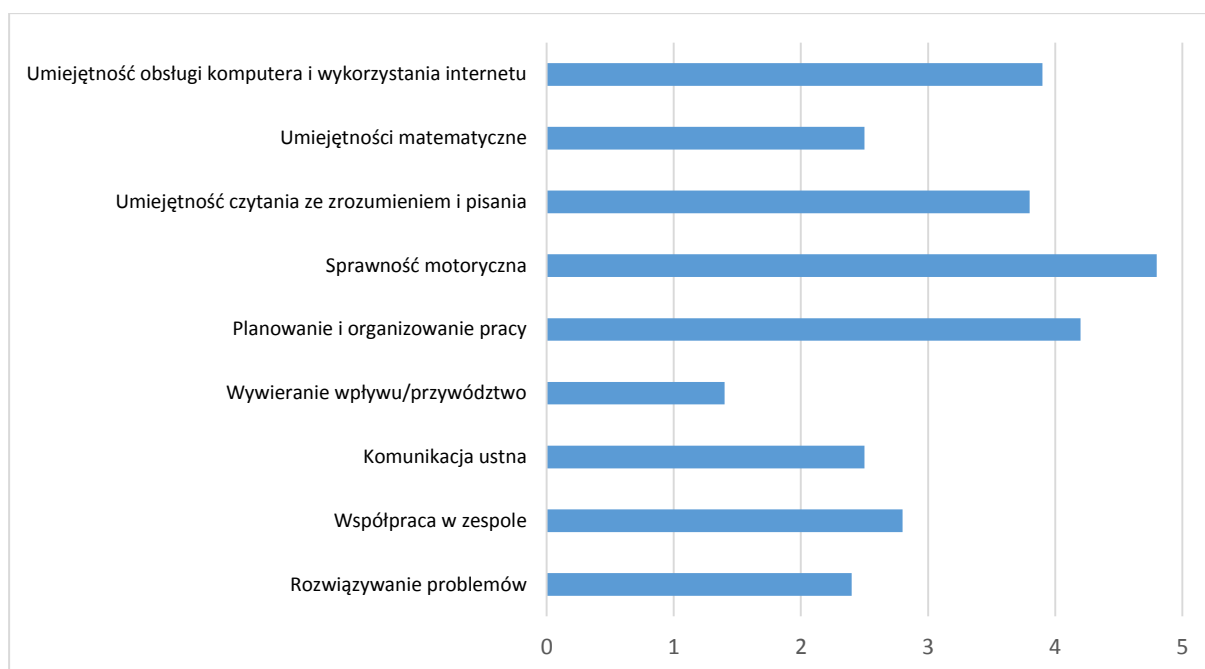
Pracownik w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Oceniania wpływu swoich działań i ponoszenia odpowiedzialności za ich skutki.
- Wykonywania zadań samodzielnie, podejmowania współpracy i efektywnego komunikowania się z pozostałymi członkami zespołu.
- Postępowania zgodnie z wewnętrznymi regulacjami w ramach organizacji pracy dotyczącymi zakresu czynności, ustalonego grafiku czasu pracy, obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych i ochrony środowiska.
- Dzielenia się swoją wiedzą z mniej doświadczonymi współpracownikami.
- Rozwijania kompetencji zawodowych wynikających z wprowadzanych zmian organizacyjnych i technicznych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** nawiązują do opisów poziomów kwalifikacji w Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie dla **operatora maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** oferują zakłady przemysłu odzieżowego²³, branży obuwniczej i tapicerskiej zlokalizowane na terenie całego kraju. Na rynku pracy jest obecnie (2018 r.) dostępna bardzo duża liczba ofert pracy w zawodach związanych z obsługą maszyn i urządzeń na liniach produkcyjnych. W związku z tym należy uznać, że zawód operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych należy do grupy profesji rozwojowych, co daje spore szanse na znalezienie zatrudnienia.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych**.

Osoba zainteresowana podjęciem pracy może:

- ukończyć szkołę branżową I stopnia w zawodzie pokrewnym operator maszyn wykończalniczych w przemyśle włókienniczym,
- ukończyć kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji AU.07 Wytwarzanie i wykończanie wyrobów włókienniczych, właściwej dla zawodu szkolnego operator maszyn w przemyśle włókienniczym.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) mogą prowadzić:

- publiczne szkoły zajmujące się kształceniem zawodowym,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w ww. zawodzie pokrewnym (szkolnym) potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Szkolenie

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych może doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, biorąc udział w szkoleniach organizowanych przez:

- placówki kształcenia zawodowego – publiczne i niepubliczne,
- prywatne firmy edukacyjne,
- zakłady doskonalenia zawodowego,
- przedsiębiorstwa specjalizujące się w przemyśle włókienniczym i odzieżowym (szkolenia głównie na potrzeby swoich pracowników i kandydatów do pracy).

Szkolenia takie mogą dotyczyć np. kontroli jakości w przemyśle włókienniczym, materiałoznawstwa czy badania, oceny i bezpieczeństwa wyrobów włókienniczych.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych może również doskonalić swoją wiedzę i umiejętności samodzielnie, korzystając ze specjalistycznej literatury oraz czasopism branżowych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenia (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** ze względu na brak danych należy oszacować na podstawie zarobków grupy operatorów maszyn i urządzeń produkcyjnych (do nich należy operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych). W tym przypadku miesięczne wynagrodzenie całkowite wynosi najczęściej od 2600 zł do 3900 zł brutto. Możliwe jest też otrzymywanie zarobków wyższych niż 3900 zł brutto – taki poziom wynagrodzeń osiąga co czwarty pracownik w tej grupie zawodowej. Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych uzależniony jest m.in. od:

- regionu Polski,
- rodzaju pracodawcy (miejsce wykonywania pracy),
- wielkości aglomeracji (różnice między wsią a miastem),
- stanowiska i stażu pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli niepełnosprawność jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów lub aparatów słuchowych,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli umożliwiają skuteczny kontakt interpersonalny i komunikację,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania, chodzenia i przemieszczania się,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Bielecki J., Jędraszczyk H.: Technologia chemicznej obróbki włókien. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1984.
- Idryjan-Pajor J.: Materiałoznawstwo odzieżowe. Stowarzyszenie Oświatowców Polskich, Toruń 2016.
- Korsak J.: Maszyny i urządzenia wykończalnicze. Państwowe Wydawnictwa Szkolnictwa Zawodowego, 1971.
- Poradnik inżyniera. Włókiennictwo. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1985.
- Samek P.: Materiałoznawstwo – krawiectwo. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1999.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informację o kwalifikacjach w zawodzie: <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- Informacja o możliwości zatrudnienia w zawodzie: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2017/Raport_polski_web.pdf
- Informacja o możliwości zatrudnienia w zawodzie: https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P31400269281444034650304&html_tresc_root_id=300003565&html_tresc_id=300003695&html_klucz=300003565&html_klucz_spis=
- Informacja o wynagrodzeniach w zawodzie: <https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-operator-maszyn-i-urzadzen-produkcyjnych>

- Informacja o wynagrodzeniach w zawodzie:
<https://zarobki.pracuj.pl/stanowiska/produkcja/operator-maszyn-i-urzadzen>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie operator maszyn w przemyśle włókienniczym:
https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/815204.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.

Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Apreturowanie	Procesy służące do uszlachetniania tkanin. Apreturowanie to odpowiednie przygotowanie tkaniny do zadań, jakie będzie ona spełniać.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://bilo.pl/blog/co-to-jest-uszlachetnianie- tkanin [dostęp: 31.10.2018]
2	Barwienie	Inaczej farbowanie, polega na nadawaniu włóknom, nitkom lub wyrobom włókienniczym pożądanym barw przez działanie na nie roztworami barwników według odpowiednich metod.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.interia.pl/procesy-technologiczne/news-barwienie-wlokien,nld,2008417 [dostęp: 31.10.2018]
3	Bielenie	Proces usuwania naturalnego zabarwienia i wybielania. Bieleniu poddaje się tkaniny, które będą używane jako białe lub przeznaczone do barwienia albo drukowania na jasne odcienie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.ekoportal.gov.pl/fi/leadadmin/Ekoportal/Pozwolenia_zintegrowane/poradniki_branzowe/opracowania/2._Charakterystyka_tehnologiczna_przemyslu_wlokiemmiczego_w_Unii_Europejskiej.pdf [dostęp: 31.10.2018]

4	Chemiczna obróbka włókna	Procesy chemiczne, podczas których używane są różne związki chemiczne, np.: bielenie, barwienie, drukowanie, apretuowanie i inne. Dobór procesów chemicznych zależy od odporności włókien na chemikalia, a w przypadku drukowania od możliwości wchodzenia włókna w reakcje z barwnikami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.ekoportal.gov.pl/fi/leadadmin/Ekoportal/Pozwolzenia_zintegrowane/poradniki_branzowe/opracowania/2._Charakterystyka_tehnologiczna_przemyslu_wlokiemmiczego_w_Unii_Europejskiej.pdf [dostęp: 31.10.2018]
5	Dekatyzowanie	Proces wykończalniczy polegający na poddawaniu tkaniny działaniu gorącej (ok. 60 °C) wody, pary wodnej i zimnej wody, mający doprowadzić do skurczenia się włókien i stabilizacji ich wymiarów. Ma to na celu uniknięcie zbiegania się tkaniny w okresie użytkowania – dotyczy przede wszystkim tkanin wełnianych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Dekatyzacja [dostęp: 31.10.2018]
6	Drapanie	Proces wykończenia tkanin i dzianin przeprowadzany w celu uzyskania runa, tj. włochatej powierzchni (barchan, flanela, koce itp.).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.interia.pl/procesy-technologiczne/news-drapanie- tkanin,nld,2017174 [dostęp: 31.10.2018]
7	Drukarki rotacyjne	Maszyny przeznaczone do przemysłowego drukowania tkanin. Elementami drukującymi są grawerowane wały usytuowane dookoła wielkiego bębna. W czasie drukowania bęben się obraca a wraz z nim dociśnięte do niego wałki drukujące. Przy docisku wałków do elastycznego podłoża bębna drukarki farba jest przenoszona na drukowany materiał.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.printernet.pl/pg/pl/content/druk_wielkoformatowy/tekstylni_wychodza_z_krzkow.html [dostęp: 31.10.2018]
8	Drukowanie wyrobów włókienniczych	Jedno- lub wielokolorowe miejscowe zabarwienie powierzchni wyrobów włókienniczych w sposób tworzący określony wzór. Wzór ten powtarzany jest w stałych odstępach, czyli tworzy tzw. raport.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.printernet.pl/pg/pl/content/druk_wielkoformatowy/tekstylni_wychodza_z_krzkow.html [dostęp: 31.10.2018]
9	Dziewiarstwo	Dział włókiennictwa zajmujący się wytwarzaniem dzianin i wyrobów dzianych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Dziewiarstwo [dostęp: 31.10.2018]
10	Fulard	Napawarka; urządzenie stosowane w przemyśle włókienniczym do nasycania wyrobów np. apreturą.	https://sjp.pl/fulardy [dostęp: 31.10.2018]
11	Gładzenie tkanin	Obróbka wykończająca tkaniny, głównie bawełniane, poprzez przeprowadzenie jej przez wielowalową gładziarkę (kalander) o odpowiednio wysokim ciśnieniu pomiędzy wałami. Przed gładzeniem tkaninę poddaje się impregnacji.	http://www.horecatex.pl/slowniki [dostęp: 31.10.2018]

12	Instrukcja technologiczna	Instrukcję obróbki sporządza się w celu podania treści operacji pracownikowi obsługującemu maszynę, zwykle w postaci szkicowej i opisowej. W karcie takiej są wyszczególnione: stanowisko, liczba i kolejność zabiegów, warunki obróbki dla poszczególnych zabiegów oraz wszelkie pomoce niezbędne do wykonania danej operacji (uchwyty, narzędzia, sprawdziany itp.).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://archiwista24.wordpress.com/2014/07/18/225 [dostęp: 31.10.2018]
13	Kalander	Urządzenie o obrotowych walcach służące do nadawania połysku i wygładzania papieru, folii z tworzywa oraz tkanin lub też wytłaczania na nich wzorów.	Encyklopedia Powszechna. Larousse. Warszawa 1998
14	Karbonizacja	Proces usuwania zanieczyszczeń roślinnych z włókien wełnianych roztworem kwasu siarkowego. Proces karbonizacji przeprowadza się przed etapem barwienia wyrobów wełnianych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.1nlo.zso.tarnow.pl/zsoit/pliki/tkaniny/tk07.html [dostęp: 31.10.2018]
15	Maglowanie	Proces mający na celu nadanie tkaninie łagodnego połysku. Prowadzony jest na gładziarkach złożonych z dwóch wałków, między którymi umieszcza się nawój tkaniny a następnie poddaje się go ścisłaniu przez około 10 minut, po czym tkanina zostaje przewinięta na drugi wałek i ponownie maglowana.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Magiel [dostęp: 31.10.2018]
16	Materiały włókiennicze	Gotowe produkty uzyskane przez technologiczną przeróbkę surowca lub półproduktu. Zalicza się do nich m.in. tkaniny, dzianiny, filce, plecionki, sznurki itp.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.ekoportal.gov.pl/fiadmin/Ekoportal/Pozwolonia_zintegrowane/poradniki_branzowe/opracowania/2._Charakterystyka_tehnologiczna_przemyslu_wlokiemmiczego_w_Unii_Europejskiej.pdf [dostęp: 31.10.2018]
17	Merceryzacja	To uszlachetnianie bawełnianych wyrobów włókienniczych lub przędzy przez naprężanie i działanie ługiem sodowym. Proces prowadzony jest w sposób ciągły na merceryzarce. Zwiększa on wytrzymałość na rozerwanie, ułatwia barwienie i nadaje tkaninie połysk.	http://www.horecatex.pl/slowniki [dostęp: 31.10.2018]
18	Opalanie	To proces wykończania tkanin polegający na przesuwaniu go z odpowiednią prędkością nad płomieniem gazowym. Ma na celu usunięcie z powierzchni tkaniny puchu i wystających włókien, pęczków itp. przy jednoczesnym nienaruszeniu jego warstwy zasadniczej.	http://www.horecatex.pl/slowniki [dostęp: 31.10.2018]
19	Parametry procesu technologicznego	Wartości fizyczne charakteryzujące przebieg procesu technologicznego dotyczące między innymi: cech i wymiarów surowców i półproduktów, wymiarów, cech i innych parametrów gotowych wyrobów, parametrów ustawiania maszyn i urządzeń itp.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Proces_tehnologiczny [dostęp: 31.10.2018]
20	Postrzygarka	Maszyna służąca do strzyżenia tkanin przy ich wykończaniu.	https://sjp.pwn.pl/szukaj/postrzygarka.html [dostęp: 31.10.2018]

21	Procesy wykończalnicze	Wszelkie procesy obróbki materiałów włókienniczych służące uszlachetnianiu, ulepszaniu, ozdabianiu. Należy do nich np. bielenie, barwienie, apreturowanie, laminowanie, powlekanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://bilo.pl/blog/co-to-jest-uszlachetnianie- tkanin [dostęp: 31.10.2018]
22	Przeglądarka tkanin i dzianin	Maszyna stosowana do dokładnej kontroli materiału pod względem ilości i jakości. Brakarze zaznaczają zauważone błędy tkackie (dziwiarskie), wykończalnicze oraz uszkodzenia fizyczne (np. plamy odcienie, dziury itp.). Przeglądarki posiadają podświetlony ekran, po którym przewijany jest materiał. Urządzenie umożliwia przewijanie i weryfikowanie metrażu oraz precyzyjne ustalenie odcinków pomiędzy wadami i szkami materiału.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://urzedzeniaokrojowni.pl/przegladarki [dostęp: 31.10.2018]
23	Przemysł odzieżowy	Dział gospodarki, który zajmuje się wytwarzaniem odzieży z tkanin oraz dzianin, głównie bawełnianych, wełnianych, jedwabnych, jak również z innych surowców, np. skóry, a także materiałów syntetycznych i mieszanych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sciaga.pl/tekst/89454-90-przemysl_odziezowy_w_polsce [dostęp: 10.07.2018]
24	Spilśnianie	Proces polegający na tworzeniu trwałej struktury splątanych włókien wełnianych (filc) lub uszlachetnianiu wełnianych tkanin i dzianin w wyniku zagęszczania ich struktury.	https://encyklopedia.pwn.pl/h-aslo/spilsnianie;4010046.html [dostęp: 31.10.2018]
25	Stabilizacja tkanin	Jest specjalistycznym procesem obróbki materiałów, którego celem jest trwała zmiana struktury włókien, wyrównanie naprężenia wewnętrznego i jednocześnie zmiana właściwości samej dzianiny, tkaniny.	http://www.sagantextile.pl/stabilizacja [dostęp: 31.10.2018]
26	Szmerglarki (szczotkarki)	Maszyny do szczotkowania tkanin i dzianin służące do wyrównywania powierzchni, a także wyczesywania tkaniny z okrywą.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.damko.pl/maszyny.htm [dostęp: 31.10.2018]
27	Warzenie (gotowanie)	Proces usuwania zabrudzeń i pozostałości łusek nasiennych. Odbywa się w odpowietrzonych kotłach pod ciśnieniem w temperaturze 125-135°C w ciągu 4–8 godzin przy użyciu wodorotlenku sodu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.1nlo.zso.tarnow.pl/zsoit/pliki/tkaniny/tk07.html [dostęp: 31.10.2018]
28	Włókiennictwo	Gałąź nauki oraz przemysłu zajmująca się wytwarzaniem półwyrobów i wyrobów włókienniczych (tekstyliów) z surowców włókienniczych.	https://encyklopedia.pwn.pl/h-aslo/wlokiennictwo;3997162.html [dostęp: 31.10.2018]
29	Zamszowanie (flokowanie)	Proces wykończalniczy polegający na nanoszeniu na tkaniny ozdobnej warstwy ze strzyży tekstylnej zwanej flokiem. Flokowana tkanina wyglądem przypomina zamsz.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Flokowanie [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.